

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Teadmised
on põllu
ramm

Mahepõllumajandusliku tunnustuse taotlemine

Maili Vodi

Teadmiste osakonna nõunik

Põllumajandus- ja Toiduamet

Mõtled mahepõllumajandusele?

- Taotle tunnustust, kui soovid tooteid mahedale viitavalt turustada
- Tunnustamise otsus ehk TRACES sertifikaat annab selleks õiguse
- Arvesta, et
 - nõudeid tuleb täita taotluse esitamisest alates
 - nõuded on piiravamad kui tavatootmises
 - oled osa kontrollisüsteemist (vähemalt 1 kontroll aastas)
 - arvepidamine ja dokumendid!!!
 - igal aastal tuleb tasuda riigilõiv
 - 62 eurot püsiosa
 - lisaks iga hektari kontrollitava maa kohta 1,5 eurot, kuid kokku mitte üle 5000 euro

Millest alustada

- [Trükis](#) Mahepõllumajanduse nõuete selgitus tootjale 2025
 - Annab esmase ettekujutuse
 - NB! trükis ei ole õigusakt! Õigusaktide tõlgendused muutuvad EL tasandil täpsemaks ja ei jõua nii kiirelt trükisesse
- Tutvu kohustuslike andmete kirjapaneku [näidisvormidega](#) ja leia endale sobivaim viis
- Tutvu lubatud ainete ja toodetega rakendusmääruses nr [2021/1165](#)
 - I lisas taimekaitsevahendite toimeained
 - II lisas väetised, mullaomaduste parandajad
 - IV lisas puhastus- ja desovahendid (hetkel tühi, nimekiri on EL tasandil töös)
- Taimse paljundusmaterjali [andmebaas](#)

Tunnustamise taotluse esitamine

- Taimekasvatuse või mesindusega tegeleda soovija saab tunnustamise taotluse esitada ajavahemikul **10. märtsist kuni 10. aprillini**
- Teiste tegevustega, sh taimekasvatusega katmikalal saab alustada **aasta ringi**
- REM kliendiportaal <https://portaal.agri.ee> (juhend PTA [kodulehel](#))
- e-posti teel digitaalselt allkirjastatuna piirkondliku esinduse ametnikule, vormil “Mahepõllumajanduse valdkonnas tunnustamise taotlemine või jätkamisest teavitamine” <https://pta.agri.ee>
- Esinduses kohapeal, leppides kohtumisaeg eelnevalt kokku

Tunnustamise taotlemine taimekasvatuses

- Kui taotled toetust PRIA-st ja esitatakse põldude andmed samal aastal PRIA-le hiljemalt 15. juuniks, siis PTA taotlusel märkida linnuke „Palun võtke minu põldude andmed PRIAst“. Sel juhul ei pea põllu andmeid ja kaarte PTA-le eraldi esitama
- PRIA-st toetust mittetaotleval ettevõtjal tuleb PTA-le esitada järgnevad andmed:
 - ✓ põllumassiivide või katastriüksuste kaardid, kuhu on kantud põllu number ja põllu piirid;
 - ✓ andmed iga põllu kohta taimekasvatusplaanis: põllumassiivi tunnus, põllu number, pindala 0,01 ha täpsusega, kasvatatav kultuur, põllu staatus (1. a üleminek, 2. a üleminek, 3. a üleminek, mahe, mittemahe)
- Lisa taotlusele tootmisüksuse tegevuste kirjeldus ning ettevaatus- ja ennetusmeetmete plaan
- Tasu riigilõiv

Erisuste taotlemine

- Maa üleminekuperioodi lühendamine
 - Saab taotleda, kui on tõendatav, et põllud olid looduslikud või põllumajanduslikud alad, kus ei ole 3a jooksul kasutatud mahedas lubamatuid tooteid ega aineid
 - Enne kohapealset kontrolli ei ole üles haritud
 - Viljapuu ja marjaaedu lühendame väga erandjuhtudel

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Taotlus esitatud, mis
edasi?

Esmane kontroll

- Valdkonnas kehtivate nõuete täitmist tuleb alustada tunnustamise taotluse esitamise hetkest alates
- Esmane **kontroll tehakse ettevõttesse 60 tööpäeva jooksul** peale tunnustamise taotluse esitamise tähtaega
- Taotlusele järgnev kontroll tehakse üldjuhul ette teatatult, ametnik võtab ühendust
- Kontrollitakse nõuete täitmist ajaperioodil tunnustamise taotluse esitamisest kuni kohapealse kontrollini ning valmisolekut mahenõudeid täitma

Kohapealseks kontrolliks valmis panna

Üldised dokumendid:

- tootmisüksuse ja tegevuste kirjeldus*
- ennetus- ja ettevaatusmeetmete plaan*
- Raamatupidamis- ja finantsdokumendid, sh ostu/müügi dokumendid (arved, saatelehed)
- alltöövõtu lepingud
- puhastustoimingute kirjed (nt masinate, seadmete ja rajatiste puhastamine, põlluraamatus või vabas vormis fikseerituna)
- jm asjakohane info

Dokumentide vormid on ettevõtja enda otsustada, tärniga* märgitud juhtudel saab vajaliku info dokumenteerimiseks kasutada PTA poolt koostatud soovituslikke vorme

Kohapealseks kontrolliks valmis panna

Lisaks taimekasvatuse valdkonna kontrollimiseks:

- põlluraamat (saata PRIA e-Põlluraamatusse värsked andmed)
- laoraamat vms
- kuivatipäevik vms
- külvikorraplaan*
- ostetud seemne pakendid või etiketid
- kasutatud väetisainete, taimekaitsevahendite, puhastus- ja desinfitseerimisvahendite, kasvusubstraatide jm koostis (pakendid, tootelehed vm)
- tavasõnniku kasutamisel kinnituskiri

Dokumentide vormid on ettevõtja enda otsustada, tärniga* märgitud juhtudel saab vajaliku info dokumenteerimiseks kasutada PTA poolt koostatud soovituslikke vorme

Kohapealne kontroll

- Dokumentide kontroll
- Kehtivatele nõuetele vastavuse tuvastamine, sh põldudel ja ladudes käimine
- Protokoll vormistatakse kas kohapeal või hiljem kontoris
- Protokoll tuleb allkirjastada ka ettevõtja poolt, millega kinnitatakse kontrolli tulemustega tutvumine
- Ametnik võib saata hiljem iva ülesande- isetõendamise app

Pärast kohapealset kontrolli

- Otsus ettevõtte tunnustamise või sellest keeldumise kohta tehakse 30 tööpäeva jooksul esmase kontrolli tegemisest arvates
- Tunnustamise otsus on TRACES süsteemis väljastatav sertifikaat
- Ettevõtja kantakse mahepõllumajanduse registrisse
- TRACES süsteemis välja antud mahesertifikaadid on kõigile soovijaile igas liikmesriigi keeles nähtavad, kättesaadavad ja väljaprintitavad
- PTA kodulehel on mõlemad registrid leitavad aadressilt:

<https://pta.agri.ee/riiklikud-registrid-ja-andmekogud#mahe>

Jätkaja tegevused

- Nõuetekohane tootmine, sh sobivate sisendite kasutamine (seemned, väetised, ...)
- Tegevuste tõendamiseks nende dokumenteerimine ja dokumentide ajakohasena hoidmine
- Toodete õige märgistamine (mahedale viitavalt ja kontrollasutuse kood)
- Ettevõttes toimunud muudatustest teavitamine, sh uue tegevuse lisandumisel (millega saab aastaringi alustada) ja tegevuse või tegevusalaga lõpetamisel
- Uuel aastal 01.02-ks mahetoodangu andmete esitamine, riigilõivu tasumine koos jätkamisest teavitamisega hiljemalt 15.06
- Jätkaja kontroll võib olla ette teatamata kontroll
- Lisaks võib olla riskipõhine kontroll, kontrollproov

Täna kuulamast!

Mali Vodi

Asjatundlik

Toetav

Mõjus